

[Handelsministeren.]
 vi nu arbejder under. Men jeg har vel Lov til at sige, at hidtil er det dog gaaet taaleligt godt og uden Grundskade for det danske Samfund. Visse Varer er der Knaphed paa, fordi vore Eksportindtægter er formindsket, og fordi Raastofforbruget er stigende som Følge af den stigende Beskæftigelse i Industrien og paa anden Vis, og man bør naturligvis ogsaa erindre i denne Sammenhæng, at ved den øgede Beskæftigelse øges Købeevnen og derved Forbrugstrangen og saa for saadanne Varer som Frugt og andet, som vi skal købe i Udlandet for Frugtens Vedkommende i den Del af Aaret, da vi ikke selv producerer eller har Frugt. Jeg beklager, at vore Eksportindtægter — og det kan vi vel alle være enige om at beklage — her ikke strækker til, og at vi ikke har mere end de 1 200 Millioner Papirkroner at købe for; men da de 1 200 Mill. Kr., som vi nu har at købe for, ikke rækker til, fordi Raavarebehovet først skal dækkes, ja, saa er der ikke andet at gøre end at resignere. Dersom man kunde imødekomme Kravet om at give Handelen fri, saa vilde Resultatet ganske sikkert blive større Forbrug, større Frugtimport, større Vinimport, større Import af en Række mere eller mindre luksusbetonede Varer, hvoraf Verden er overfyldt, og der vilde ikke gaa ret mange Uger, før Valutamangelen vilde standse Importen af en Mængde Raavarer, som vi ikke kan undvære, og andre livsvigtige Varer. Sorte Valutakurser vilde da blive en Kendsgerning, maaske til Glæde for en Del af dem, der nu arbejder mod det bestaaende System, men til Skade og ubodelig Fortræd for det hele Samfund, ogsaa for Landbruget. Verden er saa overfyldt af alle mulige Produktioner, at Færdigvarer vilde blive sendt ind over Landet til Dumpingpriser (*Oluf Pedersen*: Saa fik vi da flere Varer!). Og Resultatet, den umiddelbare Følge vilde blive Kreditindskrænkning; foretaget af Bankerne, der øjeblikkelig vilde se Katastrofen nærme sig. Diskontoforhøjelse og dernæst stigende Renté for Erhvervene vilde komme saa sikkert, som at det ærede Medlem Hr. Oluf Pedersen ikke har Begreb om det, han sidder her og afbryder mig med hele Tiden. Og naar Virksomhederne efterhaanden var bragt ud af Ligevægt, og Arbejdsløshed havde forandret alt og alle, vilde Handelens Folk for Alvor faa at føle, hvad det betød, at man havde haft fri Handel som Eksperiment, praktisk talt ene af Alverdens Folk.

Saa længe den øvrige Verden, i hvert Fald i nogen Maade, praktiserede fri Handel,

kunde vi ogsaa gøre det, selv om der var visse Vanskeligheder. Den Epoke, vi nu er inde i, er indledet for mange Aar siden gennem de Toldforanstaltninger, man traf snart et Sted, snart et andet Sted for at værne den hjemlige Produktion, for at værges sig mod Løntrykkeri i andre Lande, et Løntrykkeri, som gjorde det muligt for det paa-gældende Land at producere og eksportere til Priser, som de, der skulde værges sig, ikke kunde konkurrere med. Men, som sagt, saa længe den øvrige Verden i hvert Fald i nogen Maade praktiserede fri Handel, kunde vi ogsaa gøre det, og saa gjorde vi det. Saa længe vore Eksportindtægter, som de gjorde det før 1931, beløb sig til 1 600 à 1 700 Millioner Guld Kroner aarlig, kunde vi undvære Restriktionerne. Men nu, da Eksportindtægterne kun udgør 1 200 Mill. Kr. Papir, og da hele Verden er lukket for Landbrugseksporten, medmindre særlig Aftale foreligger, saa længe er der ingen Levemulighed for Danmark under fri Handel. Man maa forfærdes over, at Eliten af den danske Handelsstand ikke har Mulighed for at skønne over Tingene og se, at saaledes er det.

Man maa heller ikke i den Situation, vi nu befinder os i, glemme, at vi i tidligere Tider har prøvet paa, og har maattet bøde haardt for, at vi har ladet Handelen alene bestemme, hvad man i en unormal Tid skulde bruge sine Eksportmidler til. Tiden umiddelbart efter Krigen var en dyr Tid for Danmark. Det var i denne Periode, vi satte en god Del af vor erhvervede Velstand over Styr, det var i denne Tid, vi maatte stifte kæmpemæssige udenlandske Laan for at kunne betale Udlandet, hvad der under den frie Handel var købt af udenlandske Varer, som vi ikke selv havde Midler til at betale. Disse Laan tynger den Dag i Dag haardt paa vort Budget, paa Nationens Budget, og vi maa nu hvert Aar til Udlandet udrede i Renter og Afdrag ca. 135 Mill. Kr. Vi er et Debitorland, men burde være et Kreditorland, naar vi ser tilbage paa den stigende Mulighed, vi gennem mange Aar har haft for at øge vore Eksportindtægter. Hidtil har vi regnet med, at vore Skibsfartsindtægter kunde dække den Udgiftspost; jeg her har nævnt paa ca. 135 Mill. Kr., og at vi endda kunde faa lidt til overs. Jeg vil haabe, at det maa vedblive at være saaledes for den danske Skibsfart, men saa maa vore Eksportindtægter i det store og hele balancere med vore Importudgifter, thi, mine Tilhørere, den Tid er forbi, afgjort forbi — man kan beklage det, eller man